

Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik 2010-11
UUI alm. del, endeligt svar på spørgsmål 218
Offentligt

JUSTITS MINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. marts 2011
Kontor: Civil- og Politiafdeling
Sagsnr.: 2011-151-0483
Dok.: JEE44103

Hermed sendes justitsministerens og beskæftigelsesministerens fælles besvarelse af spørgsmål nr. 218 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til begge ministre den 16. februar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Lars Barfoed

Carsten Kristian Vollmer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 218 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik:

”Vil ministeren venligst kommentere artiklerne fra www.Avisen.dk den 10. februar 2011 "Østarbejdere er slaver i byggeriet" og fra 9. februar 2011 "Ny rapport: vi har slavearbejdere i Danmark", hvoraf det fremgår, at der i Danmark er alvorlige problemer med udenlandsk arbejdskraft, og hvad agter regeringen at foretage sig med henblik på at få løst problemerne? http://avisen.dk/oestarbejdere-erslaver-i-byggeriet_139754.aspx og http://avisen.dk/ny-rapport-vi-har-slavearbejdere-i-danmark_141430.aspx”

Svar:

Der kan henvises til Justitsministeriets besvarelse af 11. februar 2011 af spørgsmål nr. 517 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvor den omtalte artikel fra www.avisen.dk den 10. februar 2011 er kommenteret. Der kan endvidere henvises til Justitsministeriets besvarelse af 17. marts 2011 af spørgsmål nr. 243 (Alm. del) fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, der indeholder en nærmere beskrivelse af politiets og anklagemyndighedens behandling af den sag, som omtales i artiklen fra www.avisen.dk den 9. februar 2011.

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. marts 2011
Kontor: Civil- og Politiafdeling
Sagsnr.: 2011-151-0481
Dok.: JBE44102

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 217 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til justitsministeren den 15. februar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Lars Barfoed

Carsten Kristian Vollmer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 217 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik:

”Kan ministeren oplyse, hvorledes det sikres, at vikarfirmaer ikke medvirker til at rekruttere underbetalt østeuropæisk arbejdskraft til Danmark, og kan ministeren oplyse antallet af sigtelser og sager på området indtil nu, hvor der er faldet dom over vikarfirmaer eller individer, der har medvirket til at rekruttere underbetalt østeuropæisk arbejdskraft?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigspolitiet og Beskæftigelsesministeriet.

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Rigspolitiet skal indledningsvist bemærke, at spørgsmål om ansattes lønvilkår mv. ikke som udgangspunkt hører under politiet. Sådanne forhold hører under arbejdsmarkeds parter, og politiet fører således ikke tilsyn hermed.

Politiet er naturligvis opmærksom på eventuelle strafbare forhold, der relaterer sig til arbejdsmarkedet, herunder i forhold til illegal arbejdskraft.

Politiets indsats mod udlændinges illegale arbejde har karakter af strafferetlig efterforskning i henhold til retsplejeloven dels på grundlag af modtagne anmeldelser, dels som led i målrettede indsatser på eget initiativ og på et efterretningsbaseret grundlag.

Politiet kan endvidere i henhold til politilovens § 2 udføre kontrol og tilsynsopgaver, jf. lovens § 2, stk. 5, samt yde andre myndigheder bistand, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 6. Politikredsene vil således som hidtil inden for gældende lovgivning og efter en politimæssig vurdering kunne deltage i de Fairplay-kontrolaktioner, som SKAT koordinerer, der er rettet mod ”sort arbejde”.

Det er Rigspolitiets erfaring, at de enkelte politikredse har et bredt funderet samarbejde med såvel faglige organisationer som arbejdsgiverorganisationer og andre relevante interessenter, herunder SKAT, Udlændingesservice, Arbejdstilsynet og fagforeninger mv., med henblik på at kunne sikre en hurtig og konsekvent politimæssig indsats mod illegalt arbejde samt øvrige strafbare forhold, der måtte følge heraf.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at der i 2009 og 2010 blev rejst henholdsvis 173 og 340 sigtelser for overtrædelse af ud-

lændingelovens § 59, stk. 4, hvorefter den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser, kan straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år. Antallet af fældende afgørelser i 2009 og 2010 var henholdsvis 174 og 236. Det bemærkes, at antallet af fældende afgørelser ikke umiddelbart kan sammenlignes med antallet af sigtelser, da afgørelserne også kan hidrøre fra tidligere års sigtelser.”

Beskæftigelsesministeriet har oplyst følgende:

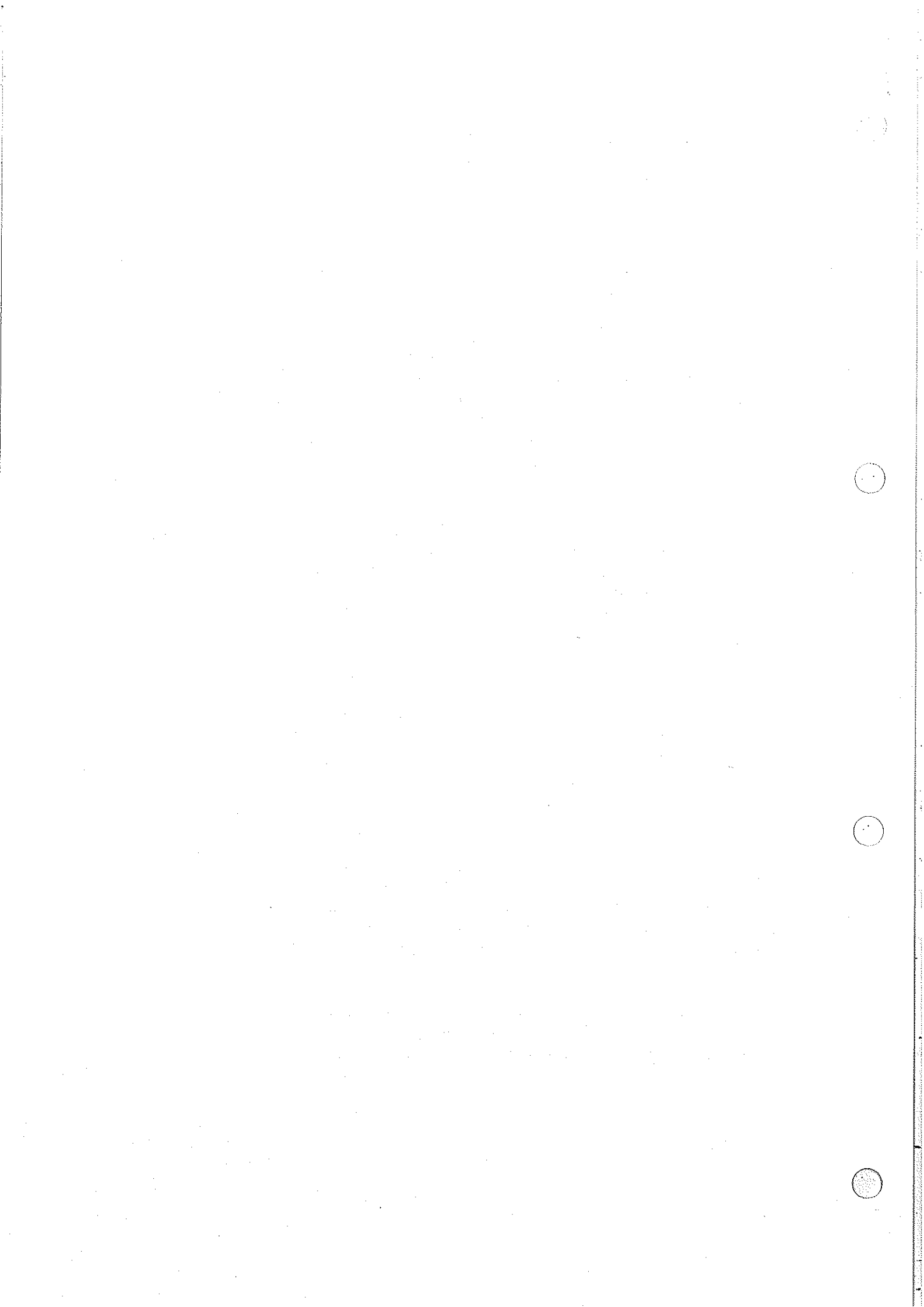
”I Danmark er løn ikke reguleret i lovgivningen, men via kollektive overenskomster. Det er således ikke et lovfastsat krav, at der skal betales en bestemt løn. Dette gælder både i forhold til danske arbejdstagere og arbejdstagere fra EU, som frit kan arbejde og opholde sig i Danmark efter de samme regler, som gælder for danske arbejdstagere.

I Danmark er det overladt til arbejdsmarkedets parter at sikre rimelige løn- og arbejdsvilkår via indgåelse af kollektive overenskomster. Dette gælder også i forhold til vikarbureauer, som ikke er særskilt reguleret i Danmark. Hvis en arbejdsgiver, herunder et vikarbureau, har tegnet overenskomst, gælder den for alle ansatte, som arbejder inden for overenskomstens område – uanset om de er udlændinge eller danskere.

Mange vikarbureauer i Danmark har indgået overenskomst med de vikaransatte, således at vikarerne har ordentlige løn- og arbejdsforhold. Men hvis en virksomhed ikke er bundet af en overenskomst, der bestemmer andet, er der intet ulovligt i at ansætte medarbejdere til en løn, der er under den sædvanlige løn på området, da løn- og arbejdsvilkår ikke er reguleret i lovgivningen.

Det kan i øvrigt oplyses, at Danmark senest den 5. december 2011 skal have implementeret EU's direktiv om vikararbejde, der fastslår, at vikarer, som udgangspunkt skal have samme løn, som hvis de var ansat direkte af brugervirksomheden. Lovforberedelsen vil ske i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Beskæftigelsesministeriet har ikke kendskab til, i hvilket omfang vikarbureauer er blevet dømt (civilretligt) for at overtræde indgåede overenskomster på grund af underbetaling.”

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. marts 2011
Kontor: Civil- og Politiafdelingen
Sagsnr.: 2011-151-0482
Dok.: JEE44104

Hermed sendes justitsministerens og beskæftigelsesministerens fælles besvarelse af spørgsmål nr. 224 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til begge ministre den 16. februar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Lars Barfoed

Carsten Kristian Vollmer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 224 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik:

”Vil ministeren oplyse bødeniveauet og redegøre for reglerne i forhold til arbejdsgivere, der ansætter illegal arbejdskraft, herunder asylansøgere, andre ikke-vestlige grupper og underbetalte østeuropæere, og vil ministeren oplyse, om regeringen agter at opprioritere indsatsen mod illegal arbejdskraft i Danmark?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, som har oplyst følgende:

”Bestemmelserne om straf for ulovlig beskæftigelse af udlændinge findes navnlig i udlændingelovens § 59, stk. 4 og 5. Der er i de seneste år gennemført flere lovændringer med det formål at skærpe straffen i disse sager, jf. lov nr. 425 af 31. maj 2000 og lov nr. 428 af 9. juni 2004.

Det følger af udlændingelovens § 59, stk. 4, at den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de betingelser, der er fastsat for en arbejdstilladelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 59, stk. 5, at det ved straffens udmåling skal betragtes som en skærpende omstændighed, såfremt overtrædelsen er begået forsætligt, der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for arbejdsgiveren eller andre, eller udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

I forarbejderne til lov nr. 428 af 9. juni 2004 (Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitikks betænkning over lovforslag nr. L 217 af 31. marts 2004) er det anført, at bødeniveauet i sager om overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 4, som efter de vejledende retningslinjer i den dækkende Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2003 hidtil havde været 3.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, fremover som udgangspunkt bør være 10.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned.

Tilsvarende fremgår det af forarbejderne, at bødeniveauet i sager om overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 5, om skærpende omstændigheder, som efter de hidtil gældende retningslinjer havde været på 10.000 kr., fremover som udgangspunkt bør være 20.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned. Straffen skal ifølge forarbejderne udmåles

efter § 59, stk. 5, hvis blot én af de betingelser for skærpet bedømmelse, som er nævnt i bestemmelsen, er opfyldt.

I sager, hvor der foreligger flere skærpende omstændigheder, skal dette efter bemærkningerne til lovforslaget betragtes som en særlig skærpende omstændighed og medføre, at den vejledende bødetakst fraviges i skærpende retning. Som eksempel anføres, at hvis overtrædelsen er begået forsætligt, og der samtidig er opnået en økonomisk fordel, skal dette betragtes som en særlig skærpende omstændighed og medføre, at den vejledende bødestørrelse på 20.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned fraviges i skærpende retning.

Det fremgår i øvrigt af forarbejderne, at de angivne bødestørrelser ikke er til hinder for, at domstolene i konkrete tilfælde fraviger disse i skærpende eller formildende retning. Som eksempel herpå kan der henvises til Højesterets dom af 25. november 2009 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2010, side 549), hvor Højesteret fraveg udgangspunktet for bødefastsættelsen og fastsatte bøden til 40.000 kr. i en sag, hvor tiltalte i seks påbegyndte måneder kun i et meget begrænset omfang havde fået gjort rent i sin privatbolig af en udlænding, der ikke havde opholds- og arbejdstilladelse.

Fængselsstraf forudsættes efter forarbejderne til ovennævnte lov nr. 428 af 9. juni 2004 kun anvendt i særlige situationer, hvor der foreligger grove eller gentagne overtrædelser, herunder i tilfælde, hvor en højere grad af tilregnelser hos arbejdsgiveren kan påvises, og hvor der er tale om en mere langvarig, organiseret eller på anden måde konsekvent udnyttelse af udenlandsk arbejdskraft.

Hvis der ved lovovertrædelsen er opnået en økonomisk fordel, kan denne ifølge udlændingelovens § 59, stk. 6, konfiskeres. Det følger endvidere af denne bestemmelse, at hvis der ikke kan ske konfiskation, skal der ved udmålingen af bøden (herunder tillægsbøde, hvis der idømmes frihedsstraf) tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

Vedrørende anvendelse af konfiskation eller en forhøjet bøde i sager om ulovlig beskæftigelse af udenlandsk arbejdskraft kan der fra retspraksis bl.a. henvises til Østre Landsrets dom af 5. oktober 2004 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2005, side 450), hvor tiltalte på sit autoværksted i sommeren 2003 havde beskæftiget fire udlændinge uden fornøden arbejdstilladelse. Byretten fastsatte bøden til 130.000 kr. Landsretten forhøjede bøden til 200.000 kr. under henvisning til en bødestørrelse på 10.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned sammenholdt med, at tiltalte havde tilsigtet en økonomisk fordel på mindst 130.000 kr.

Der kan endvidere henvises til Østre Landsrets dom af 21. januar 2009 (gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2009, side 266), hvor tiltalte i sin industrivirksomhed havde beskæftiget fire udlændinge uden arbejdstilladelse. For dette forhold fastsatte byretten bøden til 240.000 kr. svarende til 20.000 kr. pr. udlænding pr. påbegyndt måned, idet lovovertrædelsen var begået forsætligt og for at opnå en økonomisk fordel. Tiltalte blev idømt en samlet bøde på 265.000 kr., idet han tillige blev fundet skyldig i overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Byretten tog ikke anklagemyndighedens påstand om konfiskation til følge, idet der ved bødens fastsættelse var taget hensyn til, at tiltalte havde opnået en økonomisk fordel. Landsretten stadfæstede bøden og bestemte, at der skulle ske konfiskation af 50.000 kr., idet retten udtalte, at det forhold, at bøden er udmålt efter udlændingelovens § 59, stk. 5, om skærpende omstændigheder, ikke udelukker, at der i medfør af stk. 6 kan ske konfiskation af en opnået økonomisk fordel.

Der kan i øvrigt henvises til Rigsadvokatmeddelelse nr. 7/2006, der bl.a. indeholder en nærmere redegørelse for reglerne og bødeniveauet i sager om ulovlig beskæftigelse af udlændinge.”

Der kan i tilknytning hertil henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål 217 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik om bl.a. politiindsatsen på området. Det tilføjes, at spørgsmål om udlændingelovgivningens regler om udlændinges adgang til at arbejde i Danmark hører under Integrationsministeriet.